

PHỤC HỒI VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG KHU VỰC KINH TẾ TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ; KIẾN NGHỊ VÀ GIẢI PHÁP

Liên minh Hợp tác xã Việt Nam

Tóm tắt

Trong những tháng đầu năm 2022, dịch Covid-19 được kiểm soát; Đảng và Nhà nước ban hành chủ trương và chính sách, các cấp và các ngành tổ chức triển khai Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2022 - 2023. Sản xuất nông nghiệp phát triển khá; sản xuất công nghiệp phục hồi (tăng 8,8% so với cùng kỳ năm 2021); hoạt động thương mại và dịch vụ sôi động, phục hồi nhanh. Kinh tế vĩ mô ổn định, tăng trưởng kinh tế ở mức cao (6 tháng đầu năm 2022 đạt 6,42%); 7 tháng đầu năm nay so với cùng kỳ năm 2021, lạm phát được kiểm soát (+3,14%), tổng vốn đầu tư toàn xã hội tăng, tổng kim ngạch xuất nhập khẩu tăng 6,1%, xuất siêu 764 triệu USD, đời sống của dân cư khả quan hơn. Tuy nhiên, hoạt động sản xuất, kinh doanh của các hợp tác xã và thành viên, liên hiệp hợp tác xã, tổ hợp tác gặp khó khăn do giá nhiên liệu và vật tư đầu vào tăng, tâm lý lạm phát, thiệt hại do thiên tai xảy ra ở một số địa phương.

Từ khóa: Kinh tế tập thể, hợp tác xã

I. Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng đầu năm 2022

1. Tình hình phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã

- Về hợp tác xã (HTX): Cả nước thành lập mới 756 HTX, đạt 50,4% chỉ tiêu kế hoạch năm 2022 (616 HTX nông nghiệp, chiếm 81,5%; 140 HTX phi nông nghiệp, chiếm 18,5%). Số HTX thành lập mới phân theo vùng kinh tế, Tây Bắc - 156 HTX, Đông Bắc - 134 HTX; Đồng bằng sông Hồng - 117 HTX; Bắc Trung Bộ - 84 HTX; Đồng bằng sông Cửu Long - 82 HTX; Tây Nguyên - 72 HTX; Duyên hải miền Trung - 66 HTX; Đông Nam Bộ - 45 HTX. Cả nước giải thể 151 HTX yếu kém (125 HTX nông nghiệp và 26 HTX phi nông nghiệp). Đến 30/6/2022, cả nước có 28.237 HTX, tăng 2.092 HTX so với cùng kỳ năm 2021, trong đó 18.785 HTX nông nghiệp, 9.452 HTX phi nông nghiệp (2.255 HTX CN-TTCN, 2.293 HTX TMDV, 1.582 HTX vận tải, 905 HTX xây dựng, 542 HTX môi trường, 1.181 Quỹ tín dụng nhân dân và 694 HTX khác). Số lượng HTX phân theo vùng kinh tế, đồng bằng sông Hồng - 7.085 HTX, Đông Bắc - 5.048 HTX, Bắc Trung bộ - 4.178 HTX, Đồng bằng sông Cửu Long - 3.296 HTX, Tây Bắc - 2.934 HTX, Đông Nam Bộ - 2.209 HTX, Tây Nguyên -

1.881 HTX, Duyên hải miền Trung - 1.606 HTX. Các HTX thu hút 6,9 triệu thành viên (tăng 93.518 thành viên so với cùng kỳ năm 2021) và 2,53 triệu lao động (tăng 45.207 lao động so với cùng kỳ năm 2021); tổng vốn điều lệ đạt 52,6 nghìn tỷ đồng, bình quân 1,86 tỷ đồng/HTX; tổng giá trị tài sản đạt 185,1 nghìn tỷ đồng, tăng 0,8% so với 31/12/2021.

- Về tổ hợp tác (THT): Cả nước thành lập mới 11.050 THT; các THT thành lập để liên kết, hỗ trợ nhau sản xuất, kinh doanh. Đến 30/6/2022, cả nước có 130.760 THT; trong đó 79.381 THT nông nghiệp (chiếm 60,7%) và 51.379 THT phi nông nghiệp (chiếm 39,3%); các vùng có THT chiếm tỷ trọng lớn như Bắc Trung Bộ - 22.824 THT, Đông Bắc - 21.150 THT, Đồng bằng sông Cửu Long - 19.194 THT.

- Về liên hiệp hợp tác xã (LHHTX): Cả nước thành lập mới 12 LHHTX, đều có phương án sản xuất, kinh doanh, liên kết chuỗi giá trị giữa các HTX, doanh nghiệp (chủ yếu là tiêu thụ sản phẩm). Đến 30/6/2022, cả nước có 120 LHHTX; vùng có nhiều LHHTX như Đồng bằng sông Hồng - 33 LHHTX, Đông Bắc - 18 LHHTX, Tây Nguyên - 16 LHHTX.

2. Về tiếp cận chính sách hỗ trợ của Nhà nước của các HTX, LHHTX

Theo nội dung Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội; 6 tháng đầu năm 2022, Quốc hội, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các bộ, ngành và địa phương đã ban hành, tổ chức thực hiện một số chính sách hỗ trợ đối với HTX, LHHTX như gia hạn thời gian nộp thuế, giảm lãi suất tiền vay 2%/năm, giảm tiền thuê đất... Theo khảo sát của Liên minh HTX cấp tỉnh; 81% tổng số HTX nông nghiệp, thủy sản nuôi trồng bị ảnh hưởng bởi Covid-19 được giảm 30% tiền thuê đất, thuê mặt nước; hơn 100.000 lao động trong khu vực HTX được hỗ trợ 72 tỷ đồng tiền thuê nhà; 78,2% tổng số HTX và người lao động trong HTX được gia hạn thời hạn nộp thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân,...; 11,4% tổng số HTX được giảm thuế giá trị gia tăng; 71,6% tổng số HTX, trong đó 100% HTX vận tải được giảm thuế bảo vệ môi trường đối với xăng dầu; các HTX vay vốn tại ngân hàng thương mại được cơ cấu lại thời hạn trả nợ, giữ nguyên nhóm nợ; một số HTX nông nghiệp, vận tải, du lịch vay vốn tại ngân hàng thương mại được giảm lãi suất 2%; 220 HTX, LHHTX vay vốn ưu đãi của Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX Việt Nam và các Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX tỉnh, thành phố để phục hồi, mở rộng sản xuất, kinh doanh; 400.000 lao động trong các HTX, LHHTX (có hợp đồng lao động và đóng bảo hiểm) bị ảnh hưởng bởi Covid-19 được hỗ trợ từ Quỹ Bảo hiểm thất nghiệp 204 tỷ đồng; 18,3% tổng số HTX nông nghiệp nắm được thông tin và bước đầu tiếp

cận chính sách hỗ trợ trong Chương trình mục tiêu xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững, phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trong giai đoạn 2021 - 2025.

3. Hệ thống Liên minh HTX Việt Nam thực hiện hỗ trợ HTX, THT, LHHTX

- Đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của thành viên: Chủ động khảo sát, nắm bắt thực tế hoạt động của HTX, LHHTX, THT để báo cáo các cấp, các ngành tháo gỡ khó khăn, vướng mắc về cơ chế, chính sách, bố trí nguồn lực hỗ trợ; hướng dẫn, tư vấn HTX, LHHTX, THT tiếp cận, thụ hưởng chính sách hỗ trợ của Nhà nước; tư vấn pháp lý kinh doanh cho 1.304 HTX; khảo sát, đánh giá mức độ hài lòng của HTX đối với cấp ủy, chính quyền địa phương (11.690 HTX trên địa bàn 63 tỉnh, thành phố tham gia).

- Đẩy mạnh tuyên truyền, thông tin, chuyển đổi số, thi đua trong khu vực kinh tế tập thể, HTX: Cổng thông tin điện tử Liên minh HTX Việt Nam và cấp tỉnh đăng tải 15.466 tin, bài viết, 3.572 ảnh, 72 video, tổ chức 284 hội nghị, tập huấn tuyên truyền; phát hành 2.201 tài liệu, sổ tay tuyên truyền; đăng tải 138 tin, bài viết, 236 ảnh và 2 video trên Cổng thông tin điện tử phiên bản tiếng Anh; phối hợp với cơ quan báo chí trung ương, địa phương xây dựng phóng sự, đưa tin, bài viết về chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước về phát triển kinh tế tập thể, HTX; tham gia tổ chức Hội nghị toàn quốc và các địa phương về Tổng kết 20 năm thực hiện Nghị quyết số 13-NQ/TW, Tổng kết 10 năm thi hành Luật HTX năm 2012; tuyên truyền nội dung Điều lệ Liên minh HTX Việt Nam, các mô hình HTX sản xuất gắn với chuỗi giá trị, sản phẩm OCOP; triển khai Đề án hiện đại hoá công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong khu vực HTX giai đoạn 2021 - 2025; phát động và triển khai các phong trào thi đua.

- Mở rộng, nâng cao chất lượng dịch vụ hỗ trợ các HTX: Liên minh HTX cấp tỉnh đóng vai trò nòng cốt trong vận động, tư vấn thủ tục thành lập HTX, LHHTX; tổ chức hội chợ, tuần lễ giới thiệu sản phẩm của HTX, ngày hội chợ HTX, kết nối “Thương mại điện tử cho sản phẩm nông sản - đặc sản Đồng bằng sông Cửu Long”; tổ chức các khóa đào tạo, tập huấn kỹ năng kinh doanh và tiếp cận thị trường trong nước cho các HTX; vận hành Cổng thông tin tiêu thụ sản phẩm cho HTX (vcamart.com); tổ chức Hội chợ Xúc tiến thương mại cho các HTX (Coop - Expo 2022), các HTX đã ký kết 308 hợp đồng tiêu thụ nông sản; tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn kiến thức quản trị cho 1.310 học viên là cán bộ HTX và thành viên; Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX Việt Nam ký hợp đồng cho

vay 56 dự án của HTX trên địa bàn 32 tỉnh, thành phố với tổng số tiền 135 tỷ đồng, các Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX địa phương ký hợp đồng tín dụng và giải ngân cho 200 HTX vay 530 tỷ đồng; tổ chức tập huấn về bảo vệ môi trường, xây dựng thương hiệu cho nhiều HTX.

4. Một số nhận xét

4.1 Khu vực kinh tế tập thể, HTX phục hồi và phát triển sản xuất, kinh doanh, đóng góp tích cực cho ổn định kinh tế vĩ mô, tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm, ổn định chính trị - xã hội của đất nước, thể hiện như sau:

- Số lượng HTX, LHHTX, THT thành lập mới và hộ cá thể, cá nhân tham gia thành viên tăng khá ở hầu hết các tỉnh, thành phố, nhất là lĩnh vực nông nghiệp và địa bàn nông thôn, cho thấy mô hình kinh tế tập thể phù hợp với nhu cầu tổ chức sản xuất của người dân, liên kết chuỗi giá trị với doanh nghiệp.

- Hoạt động sản xuất, kinh doanh của HTX, LHHTX, THT trên địa bàn cả nước phục hồi và phát triển; HTX nông nghiệp đẩy mạnh sản xuất, liên kết chuỗi giá trị để tăng sản lượng, năng suất, giảm chi phí đầu vào, hợp đồng tiêu thụ sản phẩm; HTX công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp đẩy mạnh sản xuất các sản phẩm OCOP, phục vụ tiêu dùng trong nước và xuất khẩu; HTX vận tải và cung ứng dịch vụ phục hồi khá nhanh do nhu cầu sản xuất, tiêu dùng trong nước tăng; Quỹ tín dụng nhân dân phát triển thành viên mới, tăng dư nợ và hiệu quả cho vay; HTX và LHHTX thương mại tăng doanh thu hơn 25% so với cùng kỳ năm 2021...

- HTX, LHHTX, THT tăng số lượng và giá trị các dịch vụ cung ứng cho thành viên, tạo việc làm cho thành viên và người lao động, đóng góp tích cực cho xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững; doanh thu của HTX tăng bình quân 5,6% so với cùng kỳ năm 2021; phần lớn HTX, LHHTX có lãi tuy không cao do chi phí đầu vào tăng; nhiều HTX nông nghiệp đạt doanh thu 350 - 400 triệu đồng/ha; thu nhập của HTX phi nông nghiệp tăng 6% so với cùng kỳ năm 2021.

- HTX, LHHTX, THT tích cực ứng dụng công nghệ thông tin để nâng cao năng lực quản trị, ứng dụng công nghệ cao trong canh tác và chế biến, ứng dụng kỹ thuật số để truy xuất nguồn gốc, xây dựng thương hiệu, đa dạng hoá sản phẩm và kênh tiêu thụ sản phẩm trong nước và xuất khẩu (Facebook, Zalo, Fanpage, Group, Shopee, Sendo, Tiki, Lazada, Voso, Postmart,...); liên kết chuỗi cung ứng và chuỗi giá trị giữa các HTX, THT, giữa doanh nghiệp với HTX, THT tiếp tục phát triển; xuất hiện nhiều mô hình hoạt động hiệu quả như công nghệ sản xuất lúa gạo "không dấu chân", liên kết giữa Tập đoàn Lộc trời -

An Giang với HTX, liên kết chuỗi sản xuất, chế biến và tiêu thụ chanh leo giữa HTX, THT với Công ty Đồng Giao - Ninh Bình, HTX rau quả CocoFood - Hải Dương, HTX Quang Tiến - Bắc Ninh...

4.2 Bên cạnh kết quả đạt được, khu vực kinh tế tập thể, HTX còn tồn tại, khó khăn:

- Sự phục hồi và phát triển của HTX, LHHTX, THT ở các tỉnh, thành phố chưa đồng đều; một số HTX bị thua lỗ, giảm sản lượng và quy mô; nhiều HTX chưa xây dựng được phương án sản xuất, kinh doanh hiệu quả, chưa chú trọng liên kết chuỗi giá trị, chưa mạnh dạn đầu tư ứng dụng công nghệ cao, lúng túng trong tiêu thụ đầu ra; tỷ lệ lớn sản phẩm tiêu thụ chưa có truy xuất nguồn gốc, chưa đạt chất lượng cao.

- Các HTX nông nghiệp gặp khó khăn do chi phí sản xuất tăng, giá nông sản trong nước và xuất khẩu tăng nhưng mức độ hưởng lợi còn thấp và chưa hợp lý so với doanh nghiệp chế biến và tiêu thụ trong chuỗi giá trị; một số HTX công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp thu hẹp sản xuất do nhu cầu của thị trường thay đổi sau dịch Covid-19 và thay đổi đơn hàng xuất khẩu; các HTX xây dựng gặp khó khăn về vốn, thiết bị lạc hậu; HTX du lịch cộng đồng phục hồi chậm do hạn chế về vốn, cơ sở vật chất xuống cấp, lượng khách nước ngoài hạn chế; HTX môi trường gặp khó khăn trong cạnh tranh đấu thầu các hợp đồng thu gom rác thải, cơ sở chôn lấp.

- Nhiều HTX sản xuất tự phát, nhỏ lẻ, chưa gắn với nhu cầu của thị trường; thiếu nhân lực quản trị đã được đào tạo, thiếu lao động được đào tạo nghề; thiếu vốn sản xuất, kinh doanh do khó tiếp cận vay vốn của các tổ chức tín dụng và Quỹ tín dụng nhân dân; gặp vướng mắc về quy hoạch vùng sản xuất, khó khăn về chi phí đầu vào tăng và xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc.

- Tỷ lệ HTX tiếp cận được chính sách hỗ trợ của Nhà nước còn hạn chế, do nhiều tỉnh bội chi ngân sách, không còn quỹ đất, hạn chế nguồn lực để hỗ trợ, điều kiện và thủ tục hành chính hỗ trợ khá chặt chẽ, chưa phổ biến rộng và thường xuyên đến HTX, THT; một số chính sách hỗ trợ chưa hấp dẫn và chưa quan tâm đến lĩnh vực công nghiệp và dịch vụ, nhất là và HTX công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp, giao thông vận tải, thu gom rác thải môi trường, thương mại và tiêu dùng. Nguồn lực hỗ trợ cho HTX phân tán nhiều đầu mối, làm giảm hiệu quả, không công bằng trong hưởng thụ chính sách giữa các HTX, LHHTX, THT.

II. Một số giải pháp chủ yếu và kiến nghị

1. Về giải pháp chủ yếu

Trong năm 2022 và những năm tới, các HTX, LHHTX, THT và hệ thống Liên minh HTX Việt Nam phối hợp thực hiện các giải pháp chủ yếu:

- Thực hiện đồng bộ các giải pháp phù hợp với Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội và Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới để đạt được mục tiêu phát triển kinh tế tập thể, HTX nhanh, hiệu quả và bền vững.

- Mở rộng thành viên, đa dạng hoá thành viên, đẩy mạnh thu hút hộ cá thể tham gia HTX, THT; phát triển số lượng, qui mô, chất lượng và hiệu quả; HTX, LHHTX, THT nâng cao năng lực quản trị, đào tạo nghề cho người lao động và thành viên gắn với sản phẩm của HTX, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ cao, chuyển đổi số, sản xuất, kinh doanh gắn với chuỗi cung ứng, chuỗi giá trị.

- Đẩy mạnh tăng vốn góp và vốn huy động từ thành viên để tăng nguồn vốn hoạt động, tăng vốn đầu tư phát triển, tăng tài sản và quỹ không chia của HTX; khuyến khích liên kết kinh tế giữa HTX, LHHTX, THT hoạt động trong cùng ngành, lĩnh vực; tăng cường liên kết giữa HTX, LHHTX, THT với các tổ chức thuộc thành phần kinh tế khác, đặc biệt là liên kết với doanh nghiệp.

2. Một số kiến nghị

2.1 Liên minh HTX Việt Nam kiến nghị Quốc hội, Chính phủ, bộ, ngành

- Ban hành Luật HTX (sửa đổi) trên cơ sở quán triệt Nghị quyết số 20-NQ/TW, thống nhất với quy định của Hiến pháp và Bộ luật Dân sự; khắc phục các bất cập, vướng mắc của Luật HTX năm 2012; đồng thời, rà soát các luật chuyên ngành về đất đai, thuế, khoa học và công nghệ, thông tin... để đảm bảo sự thống nhất, tránh những vướng mắc trong việc tổ chức thực hiện.

- Ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW, Chương trình tổng thể phát triển kinh tế tập thể, HTX giai đoạn 2021 - 2030; trong đó, giao hệ thống Liên minh HTX Việt Nam thực hiện một số chương trình như chuyển đổi số, đào tạo cán bộ quản trị HTX, đào tạo nghề cho người lao động và thành viên HTX, kiểm toán HTX, xúc tiến thương mại, tuyên truyền, vận động và tư vấn pháp lý và quản trị kinh doanh, tín dụng và bảo hiểm cho HTX. Rà soát, sửa đổi Quyết định số 1804/QĐ-TTg ngày 13/11/2020 của

Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình phát triển kinh tế tập thể, HTX giai đoạn 2021 - 2025 phù hợp với chủ trương Nghị quyết số 20-NQ/TW và Chương trình tổng thể phát triển kinh tế tập thể, HTX.

- Rà soát, bổ sung các cơ chế, chính sách thúc đẩy liên kết, hợp tác giữa HTX, THT với các doanh nghiệp theo chuỗi giá trị; thực hiện chính sách xúc tiến thương mại và chuyển đổi số quốc gia, trong đó có khoản mục riêng hỗ trợ HTX; cung cấp cho HTX và doanh nghiệp thông tin về thị trường tiêu thụ hàng hóa nông sản trong nước và quốc tế, nhất là Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Mỹ, Tây Âu...; hỗ trợ HTX tiếp cận các chính sách, xử lý hàng rào kỹ thuật hàng hóa xuất khẩu của các nước, kết nối HTX với Sàn giao dịch thương mại điện tử (Tiki, Sendo, Lazada, Shopee, Voso, Postmart...), hỗ trợ chi phí thường niên hàng năm cho HTX tham gia các Sàn giao dịch thương mại điện tử nước ngoài (Alibaba, Amazon...).

- Sửa đổi chính sách thuế, phí và lệ phí để khuyến khích hộ cá thể tham gia HTX và giúp cho HTX và thành viên có nguồn lực tài chính phát triển sản xuất, kinh doanh; miễn thuế thu nhập doanh nghiệp cho HTX trong 3 - 5 năm, áp dụng phù hợp đối với từng loại hình HTX theo quy mô; không quy định thu thuế thu nhập cá nhân đối với phần lợi tức được chia từ vốn góp của thành viên HTX để khuyến khích hộ cá thể tham gia HTX (Thu thuế này chiếm tỷ lệ không đáng kể trong thu ngân sách nhà nước, không ảnh hưởng đến cân đối thu - chi ngân sách trung ương và địa phương).

- Ban hành, sửa đổi cơ chế tín dụng tạo điều kiện cho HTX và thành viên, nhất là ở địa bàn nông thôn vay và sử dụng vốn có hiệu quả từ tổ chức tín dụng và Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX; ban hành quy định tín dụng nội bộ HTX; sửa đổi quy định cho phép Quỹ tín dụng nhân dân mở rộng cho vay ngoài thành viên, nhất là ở địa bàn nông thôn; sửa đổi quy định cho vay không có tài sản bảo đảm đối với HTX, thành viên HTX, hộ nông dân tăng lên gấp 2 - 3 lần so với quy định tại khoản 2 Điều 6 Nghị định số 55/2015/NĐ-CP ngày 09/6/2015 của Chính phủ về chính sách tín dụng phục vụ phát triển nông nghiệp, nông thôn; cấp bổ sung vốn cho các Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX Trung ương 500 - 1.000 tỷ đồng để có khả năng mở rộng cho vay đối với HTX phù hợp quy định tại Nghị định số 45/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021.

- Trong quy hoạch sử dụng đất quốc gia có quỹ đất dành cho HTX phát triển vùng chuyên canh lớn, xây dựng Cụm công nghiệp chế biến, Trung tâm hỗ trợ phát triển HTX; sửa đổi Luật Đất đai, tăng cường quản lý thị trường chuyển nhượng quyền sử dụng đất nông nghiệp, tạo điều kiện cho HTX được chuyển

nhượng, thuê đất để đầu tư cơ sở sơ chế, chế biến, logistic, phát triển vùng chuyên canh nông sản lớn theo chuỗi giá trị.

- Dành nguồn lực ngân sách nhà nước trong đầu tư công trung hạn và các Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững, phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trong giai đoạn 2021 - 2025 và những năm tiếp theo để hỗ trợ đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, HTX theo Nghị quyết số 31/2021/QH15 ngày 12/11/2021 của Quốc hội về Kế hoạch cơ cấu lại nền kinh tế giai đoạn 2021 - 2025; đẩy mạnh giải ngân đầu tư công, ưu tiên đầu tư kết cấu hạ tầng thương mại ở nông thôn, tăng cường liên kết vùng; quy hoạch chuỗi giá trị đối với từng sản phẩm nông sản chủ lực quốc gia, cấp tỉnh (Quyết định số 255/QĐ-TTg ngày 25/02/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch cơ cấu lại ngành nông nghiệp giai đoạn 2021 - 2025), gắn với ứng dụng công nghệ cao, chuyên đổi số. Ban hành chính sách đặc thù, vượt trội về đất đai, thuế, tín dụng, bảo hiểm nông nghiệp... so với chính sách hiện nay để đẩy mạnh thu hút doanh nghiệp trong nước và FDI đầu tư chế biến, xuất khẩu nông sản.

- Bổ sung HTX là đơn vị tham gia Chương trình Thương hiệu quốc gia Việt Nam theo Quyết định số 1320/QĐ-TTg ngày 08/10/2019 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình Thương hiệu quốc gia Việt Nam từ năm 2020 đến năm 2030; sửa đổi quy định về phân loại HTX cho thống nhất giữa Thông tư số 09/2017/TT-BNNPTNT ngày 17/4/2017 của Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn và Thông tư số 01/2020/TT-BKHĐT ngày 19/02/2020 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư.

- Sửa đổi Nghị định số 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ quy định về tổ chức và hoạt động và quản lý hội và các nghị định liên quan đến quản lý nhà nước đối với Liên minh HTX Việt Nam và các hội được Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ để đội ngũ cán bộ yên tâm công tác, tâm huyết thực hiện nhiệm vụ được giao, đóng vai trò phát triển kinh tế tập thể, HTX.

2.2 Liên minh HTX Việt Nam kiến nghị cấp ủy, chính quyền địa phương

- Đẩy mạnh tuyên truyền Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16 tháng 6 năm 2022 về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới; ban hành và tổ chức có hiệu quả Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết này.

- Chỉ đạo thực hiện có hiệu quả các giải pháp phục hồi và phát triển kinh tế tập thể, HTX; tiến hành đánh giá, phân loại HTX hoạt động hiệu quả, trung

bình, yếu kém để có biện pháp giải quyết khó khăn, vướng mắc; hỗ trợ, tư vấn cụ thể cho từng loại hình HTX thực hiện tái cơ cấu sản xuất, kinh doanh; đẩy mạnh liên kết giúp các thành viên, các loại hình HTX trong sản xuất kinh doanh, hoạt động hiệu quả, phát triển bền vững.

- Trong quy hoạch sử dụng đất của địa phương có diện tích đất phát triển vùng chuyên canh, dành diện tích đất cho HTX, LHHTX, THT đầu tư Cụm công nghiệp chế biến, đầu tư phát triển các Trung tâm chế biến cung ứng dịch vụ và hỗ trợ cho HTX theo hình thức PPP, sử dụng vốn đầu tư công và nhượng quyền khai thác cho HTX, LHHTX.

- Hoàn thiện cơ chế quản lý, cấp bổ sung vốn điều lệ Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX địa phương theo Nghị định số 45/2021/NĐ-CP ngày 31/3/2021; các địa phương chưa có Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX thì giao cho Liên minh HTX cấp tỉnh xây dựng Đề án, thành lập và khẩn trương đi vào hoạt động để hỗ trợ vốn tín dụng cho HTX và thành viên.

- Tiếp tục thực hiện chính sách ưu đãi thuế lợi phí đối với các hộ nông dân, HTX nông nghiệp vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi trong Chương trình Mục tiêu quốc gia; có chính sách hỗ trợ hầu hết các HTX quy mô nhỏ và vừa ở các ngành, lĩnh vực tham gia hội chợ, tránh tình trạng không công bằng giữa các HTX./.